

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної
військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної
академії ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
« 23 » Травня 2026 р.

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
«ПЕРЕВІРКА ХУДОЖНІХ ЗДІБНОСТЕЙ»
(на основі базової та повної загальної середньої освіти)**

Галузь знань А Освіта

Спеціальність А4 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії
трудового навчання та технологій
і образотворчого мистецтва
(протокол № 10 від 20 травня 2026 р.)

Голова циклової комісії

 Сергій ТОМАШІВСЬКИЙ

Кременець – 2026

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

У контексті нових підходів до побудови національної системи освіти особливої актуальності набувають дисципліни художньо-естетичного циклу у закладах загальної середньої освіти, які мають забезпечувати духовно-творчий розвиток школярів. Програма з образотворчого мистецтва враховує традиції та сучасні тенденції розвитку національної та зарубіжної образотворчої культури. Ґрунтується на ідеях цілісного естетичного розвитку особистості на основі свідомого розуміння поліхудожнього та полікультурного образу світу.

Основними завданнями предмету «Образотворче мистецтво» у закладах загальної середньої освіти є:

- формування культури людських почуттів, як найсильніших – любові, доброти, милосердя через сприймання творів мистецтва, так і найспецифічніших: почуття кольору, лінії, ритму, композиції, колориту та ін., безпосередньо у мистецькій діяльності;
- розвиток асоціативно-образного та просторового мислення, уяви, фантазії, пам'яті, художнього смаку і творчих здібностей;
- опанування вміннями та навичками; формування художньо-практичної компетентності; готовності використовувати отриманий досвід у самостійній творчій роботі;

Значне місце в системі художньо-педагогічної освіти займає дисципліна «Рисунок». «Рисунок» – основа образотворчої грамоти, один із найважливіших предметів серед дисциплін художнього циклу. Без ґрунтовного засвоєння і оволодіння малюнком неможлива підготовка висококваліфікованого фахівця.

Практичне завдання з образотворчого мистецтва спрямоване на виявлення ступеня оволодіння графічною грамотою абітурієнта, засвоєння закономірностей відтворення зображувальної форми художніми матеріалами на площині.

Абітурієнти повинні знати:

- закон лінійної перспективи, передачу плановості за допомогою ліній;
- зображувальні засоби графіки (лінія, штрих, тон, пляма);
- вплив освітлення на виявлення об'єму предметів;
- послідовність роботи над натюрмортом;
- види та техніки роботи на папері.

Абітурієнти повинні вміти:

- передавати пропорційні відношення між предметами натюрморту, плановість за допомогою графічних засобів;
- передавати узагальнену форму предметів;
- створювати композицію з набору предметів, різноманітних за формою, та розміщувати їх на аркуші паперу.

Основне завдання творчого конкурсу – виявлення практичного володіння абітурієнтом графічною мовою, способами відображення реальних об'єктів оточуючого середовища.

**Завдання творчого конкурсу
«Перевірка художніх здібностей»**

(на основі базової та повної загальної середньої освіти)

Виконання натюрморту з трьох-чотирьох предметів побуту.

Матеріали: графітний олівець, папір формат А3, гумка.

Термін виконання завдання: 6 академічних годин з перервою 10 хв. через кожні 2 год.

Критерії оцінювання художніх умінь і навичок абітурієнтів

1 бал – абітурієнт сприймає і відтворює предметне середовище або натуру з порушенням пропорційних співвідношень та правил перспективи, характеризує їх однозначно, демонструє слабо розвинуте художньо-естетичне мислення та елементарні навички творчої художньої діяльності.

2 бали – абітурієнт володіє незначною частиною художньої майстерності, має слабо сформований рівень сприйняття предметного середовища або натури, виявляє певні творчі вміння та навички.

3 бали – абітурієнт здатний сприймати та відтворювати окремі фрагменти предметного середовища або натури, допускає помітні помилки у побудові перспективи та об'ємних властивостей форми, технічний рівень виконання низький.

4 бали – абітурієнт може відтворювати предметне середовище або натуру на репродуктивному рівні, але не завжди розуміє образну сферу художнього твору. Загальні пропорції передані з помилками. Конструкція зображуваного об'єкту будується тільки в загальних рисах, без глибокого аналізу форми. Тональні співвідношення побудовані на елементарному рівні без розрізнення тонких нюансів.

5 балів – абітурієнт володіє навичками й уміннями, які дають змогу проаналізувати та відтворити загальні образи предметного середовища або натури; не завжди вміє сприймати та відтворювати художні особливості постановки, не виявляє необхідної техніки рисунку.

6 балів – абітурієнт володіє навичками й уміннями, які дають йому змогу відтворити властивості предметного середовища або натури, виявити основні пропорції, об'ємно-просторові особливості, тональні співвідношення. Композиція рисунку організована відносно врівноважено і раціонально, але з певними помилками. Абітурієнт не достатньо володіє технічними прийомами рисунку, не може свідомо використовувати знання з перспективи. Абітурієнт не може самостійно проаналізувати та виправити зроблені помилки.

7 балів – абітурієнт володіючи технічними прийомами рисунку, допускає неточності в сприйнятті та відтворенні предметного середовища

або натури. Композиція рисунку організована відносно врівноважено і раціонально, але з певними недоліками. Загалом побудована лінійна і повітряна перспектива зображуваного об'єкту, але окремі деталі рисуються з незначними помилками в плані перспективних скорочень і плановості. Загальні тональні співвідношення передані загалом вірно, однак є певні проблеми з об'єктів з оточенням. Не завжди вміє самостійно зробити аналіз та порівняння у своїй роботі, висновки щодо зроблених помилок.

8 балів – абітурієнт на достатньому рівні сприймає особливості предметного середовища або натури, досить точно передає в рисунку пропорції, об'ємно-просторові властивості, тональні співвідношення, відтворює об'єкт цілісно, вміє аналізувати свою роботу та виправляти допущені помилки, але має стандартне мислення, йому бракує власних творчих висновків, асоціацій, узагальнень.

9 балів – абітурієнт достатньо володіє знаннями перспективи і здатний самостійно використовувати їх при виконанні творчих завдань з рисунку, але допускає неточності у використанні технічних прийомів рисунку, трапляються поодинокі недоліки у вирішенні пропорційності деталей, моделюванні форми, передачі характеру. Вміє підкорити деталь великій формі, своєчасно проаналізувати художньо-образний зміст постановки та виправити допущені неточності.

10 балів – абітурієнт володіє міцними знаннями і здатний усебічно використовувати їх при виконанні навчальних завдань з рисунку. Композиція аркушу, пропорції, побудова і конструкція зображуваних об'єктів, техніка виконання рисунку витримані на високому рівні, хоча й рисунок містить незначні помилки. Творчо підходить до використання технічних прийомів рисунку.

11 балів – абітурієнт володіє глибокими знаннями з рисунку, вміє використовувати набуті знання, уміння і свої здібності у нових творчих завданнях. Вміє аналізувати об'єкт та відтворювати його на папері за законами лінійної та повітряної перспективи, конструктивно будувати та передавати об'єм тоном. Техніка виконання рисунку знаходиться на достатньо високому рівні майстерності. Виявляє уміння систематизувати, узагальнювати, застосовувати набуті знання в образотворчій діяльності, не допускає неточностей в пропорціях, світлотіньових співвідношеннях, вміло використовує формат аркушу.

12 балів – абітурієнт здатний творчо вирішувати весь комплекс творчого завдання з рисунку, композиція в форматі, побудова, передача об'ємно-просторових планів методом тонових співвідношень, узагальнення тощо. Рисунок виконаний на високому технічному рівні. Оригінально і виразно організована композиція. Передано схожість зображуваних об'єктів до натури, точно відтворені пропорції, грамотно побудовано об'єм і конструкцію. Передані умови освітлення, світлотінь на зображуваних об'єктах. Техніка виконання рисунку знаходиться на високому рівні майстерності. Абітурієнт систематизує, сприймає та свідомо творчо відтворює візуальні образи.

Результати вступних іспитів та творчих конкурсів для вступників на основі базової загальної середньої освіти та повної загальної середньої освіти оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Таблиця переведення середнього бала творчого конкурсу, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 балів, міститься в додатку 1.

ТАБЛИЦЯ
переведення середнього балу творчого конкурсу, обрахованого
за 12-бальною шкалою, в шкалу від 100 до 200 балів

Кількість балів за 12-бальною шкалою	Кількість балів за шкалою від 100 до 200
1-3	незадовільно
4	100
5	110
6	120
7	130
8	140
9	155
10	170
11	185
12	200